

POLSKIE TOWARZYSTWO ZIEMIAŃSKIE

ZARZĄD GŁÓWNY

00-423 Warszawa, ul. Okrąg 2 lok. 34 a

Warszawa dn. 24.IV.2006 r.

Stanowisko Polskiego Towarzystwa Ziemiańskiego w kwestii uregulowania stosunków własnościowych w Polsce.

Polskie Towarzystwo Ziemiańskie zostało powołane w 1990 roku jako kontynuacja przedwojennego Związku Ziemiaków. Organizacja nasza zrzesza środowisko byłych właścicieli ziemskich i ich spadkobierców, którzy w wyniku II wojny światowej, oraz narzuconego przez Sowiec po wojnie systemu komunistycznego, zostali wyrzuceni ze swych siedzib i bezprawnie pozbawieni majątków. Towarzystwo nasze posiada czternaście oddziałów w kraju i dwa za granicą.

W naszej działalności kierujemy się tradycyjnymi zasadami przedwojennego ziemiaństwa, a więc między innymi:

1. przestrzeganiem zasad praworządności i własności prywatnej jako fundamentu ustroju społecznego w państwie
2. patriotyzmem, dobrem kraju i jego obywateli, przywiązaniem do wiary, przestrzeganiem zasad etyki chrześcijańskiej w życiu rodzinnym, społecznym i gospodarczym
3. poczuciem łączności z dawną tradycją i pragnieniem ochrony dziedzictwa historyczno-kulturowego Polski
4. umiejętnością współżycia ze wszystkimi bez wyjątku obywatelami

Jednym z głównych celów statutowych Towarzystwa jest podejmowanie działań zmierzających do zrekompensowania właścicielom ziemskim lub ich spadkobiercom krzywd materialnych i moralnych doznanych w wyniku sprzecznych z konstytucją działań władz państwowych lub w inny sposób naruszający prawo. Jest to niezbędny warunek budowy społeczeństwa obywatelskiego, a co za tym idzie rozwoju naszego Kraju.

Druga wojna światowa, lata okupacji i komunistyczna dyktatura przyniosły środowisku ziemiańskiemu ogromne straty duchowe, materialne i biologiczne. Niszczono celowo elity społeczne, dorobek kultury oraz świadomość narodową za pomocą komunistycznej indoktrynacji. Wywracano porządek moralny i odcinano całe pokolenia od narodowych tradycji. Skutki tych działań widoczne są w państwie i społeczeństwie do dzisiaj.

Kluczowym problemem, wymagającym niezwłocznego rozwiązania jest kwestia uregulowania stosunków własnościowych w Polsce. Brak takich regulacji oznacza godzenie się na utrzymywanie stanu sprzecznego z ogólnym poczuciem sprawiedliwości oraz z zasadami ochrony własności, przyjętymi w obowiązujących Polskę umowach międzynarodowych i Konstytucji [art. 21]. Sytuacja taka hamuje również napływ zagranicznego kapitału i często ogranicza rodzimą przedsiębiorczość. Utrudnia to szybką integrację gospodarczą Polski z Unią Europejską, złożoną z krajów o ugruntowanym porządku moralno prawnym.

Dekret o tzw. reformie rolnej z dnia 6.09.1944 r. /Dz.U. z 1945 r., nr 3 poz.13/ oraz wspierający go, niezwykle restrykcyjny, dekret o ochronie państwa, uchwalony przez PKWN dnia 3.10.1944 r. zostały wydane przez organy nie posiadające umocowań prawnych.

Krajowa Rada Narodowa powołana w Moskwie 31.12.1943 r. była wytworem partyjnym, a utworzona została z inicjatywy Stalina. Nie miała ona legitymacji prawnej do wydawania manifestu z 22.07.1944 r. i powoływania organu wykonawczego PKWN, który również nie posiadał legitymacji do uchwalania aktów prawnych. Z legislacyjnego punktu widzenia wszystko było *aktem prawnym nieważnym*.

Sposób w jaki przeprowadzono tzw. reformę rolną stanowił jaskrawy przykład naruszenia prawa i był wyjątkowo represyjny wobec osób-obywateli zaliczonych do warstwy społecznej jaką było ziemiaństwo. Naruszał także prawa człowieka, w szczególności prawo do własności, prawo do równego traktowania przez władze publiczne oraz prawo do nienaruszalności mieszkania, a także do wyboru miejsca zamieszkania i miejsca pobytu. Wykonania dekretu łączyło się często z naruszeniem prawa wolności i bezpieczeństwa osobistego. Na represyjny charakter dekretu wskazywał Trybunał Konstytucyjny w swoim postanowieniu z dnia 28.11.2001 r. / sygn. akt SK 5/2001 / stwierdzając co następuje: *Dekret PKWN z 6.09.1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej nie tylko dokonywał zmian w strukturze własności rolnej lecz poprzez zakres i sposób jej przeprowadzenia niszczył ziemiaństwo jako grupę społeczną i kategorię wytwórców spełniającą określoną funkcję w strukturze ekonomicznej kraju.*

Bezpośrednim i rzeczywistym celem dekretu była likwidacja ziemiaństwa jako najważniejszego wroga i liczącej się przeszkody w sowietyzacji kraju oraz podważenie prawnego i moralnego porządku społecznego, opartego na prawie własności. Ziemiaństwo stanowiło zagrożenia dla systemu komunistycznego i planów Stalina dotyczących całkowitego zniewolenia Polski.

Oczekujemy od władz ustawodawczych niezwłocznego uchwalenia ustawy w wyniku, której zostaną naprawione krzywdy wyrządzone przez przeprowadzenie w 1944 r. i latach późniejszych tzw. reformy rolnej i przejścia przez państwo lasów.

Pozwalamy sobie przypomnieć, że wszystkie pozostałe kraje postkomunistyczne problem ten rozwiązały, a Polska jest tu niechlubnym wyjątkiem, wbrew podstawowym prawom człowieka oraz prawom ekonomicznym. Uregulowanie stosunków własnościowych, których skutkiem będzie uczciwe przeprowadzenie reprivatyzacji, przyczyni się do rozwoju gospodarczego kraju i wpłynie na wzrost zaufania do Polski inwestorów zagranicznych.

Rozwiązanie problemu reprivatyzacji winno być przeprowadzone w oparciu o wykorzystanie jednej z trzech, nie wykluczających się, przedstawionych poniżej zasad:

1. Z zasobów Skarbu Państwa lub samorządów terytorialnych zwrócić prawowitym właścicielom lub ich spadkobiercom te majątki, które nie zostały rozparcelowane, zaś tam gdzie ziemia została rozparcelowana, zwrócić ośrodki dworskie lub pałacowe, wraz z parkami, ogrodami, lasami, stawami itp.
2. Tym osobą, którym majątki rozparcelowano należy zaproponować mienie zastępcze z zasobów Skarbu Państwa lub gmin.
3. Pozostałym właścicielom lub spadkobiercom, którym z różnych przyczyn nie można oddać zabranego majątku oraz tym, którzy nie chcą zwrotu w naturze, należy wypłacić odszkodowanie w gotówce lub papierach wartościowych, gwarantowanych przez Skarb Państwa, których realizacja mogłaby być rozłożona na raty.

Zaproponowane rozwiązanie uważamy za najwłaściwsze i jednocześnie najtańsze z punktu widzenia Skarbu Państwa. Wedle naszych szacunków w zasobach Skarbu Państwa, zarówno pod postacią nieruchomości jak i udziałów w spółkach, znajduje się obecnie mienie o wartości wystarczającej do pokrycia naszych roszczeń. Intencją PTZ jest aby rozwiązanie problemu wypracowane zostało na zasadzie powszechnego konsensusu i bez konieczności obciążania jego kosztami innych grup społecznych.

Polskie Towarzystwo Ziemiańskie przypomina, że na I Zjeździe w 1990 r. podjęło uchwałę, że nie będzie się domagać zwrotu ziemi rozparcelowanej w latach 1944-1945. Ponadto

podczas wcześniejszych rozmów ze stroną rządową obustronnie ustalono tzw. „opcję zerową”, oznaczającą że właściciele ziemscy odstępują od żądania odszkodowania za wieloletnie bezprawne użytkowanie majątków, a Skarb Państwa zrezygnuje z podatku spadkowego za zwrócone mienie.

Przekazując nasze stanowisko w tak ważnej sprawie jaka jest przywrócenie prawa i sprawiedliwości w naszej Ojczyźnie mamy nadzieję, że problem ten zostanie raz na zawsze sprawiedliwie rozwiązany.

Polskie Towarzystwo Ziemiańskie, zgłasza swoją daleko idącą pomoc i deklaruje chęć włączenia się we wszelkie prace mające na celu ostateczne uregulowanie stosunków własnościowych w Polsce.

Zarząd Główny
Polskiego Towarzystwa Ziemiańskiego